

Endeligt referat

Udsendt 24. oktober 2018

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 8. oktober 2018

Mødested: ECH Park, Stormgade 200, 6700 Esbjerg

Mødet fandt sted fra kl. **14.00 til 16.15.**

Deltagere:

Formand	Janne Liburd	
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge	
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen	Afbud
Fanø Kommune	Marius Nielsen	
Tønder Kommune	Bo Jessen	
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen	
Friluftsrådet	Hanne Voetmann	Går kl. 15.30
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde	
Digelagene	Kjeld Andreasen	Afbud
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen	Afbud
Landbrug & Fødevarer	Mikael Nørby-Lassen	Afbud
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen	Afbud
Nationalparkrådet	Svend Tougaard	
Nationalparkrådet	Anne Marie Overgaard	Afbud
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfjeld (Referent)	

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og det besluttet, om dagsordenen kan godkendes.

Sekretariatet indstiller at:

- Dagsordenen godkendes

Referat:

Janne Liburd bød velkommen og orienterede om afbud. Grundet stort frafald blev punkt 2, økonomi, ændret til et orienteringspunkt, da bestyrelsen ikke var beslutningsdygtig. Budgettet vil derfor blive besluttet endeligt på bestyrelsesmødet den 6. december.

Sekretariatet havde indstillet at:

- Dagsordenen godkendes.

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt med ændring af punkt 2 fra et beslutnings- til et orienteringspunkt.

2. Økonomi - Budget 2018 og 2019 – Orienteringspunkt

Sagsfremstilling:

Budgettet for 2018 er revideret i forbindelse med seneste budgetopfølgning. Budgettet er reduceret med godt 1 mio. kr. Største ændringer er Porteprojektet og bevaringsværdige bygninger, hvor der ikke bliver brug for med finansiering i 2018. For NAKUWA og Friluftsrådsprojektet er en række aktiviteter udsat til 2019. For naturprojekterne er en del aktivitet og dermed regninger skubbet til 4. kvartal.

Bestyrelsen vil få forelagt et forslag til budget 2019, som de vil blive bedt om at forholde sig til.

Bestyrelsen vil også få et budget for 2020, 2021, 2022, hvor bl.a. omkostninger er fremskrevet.

Resumé:

Sekretariatet vil orientere om status i forhold til Budget 2018.

Sekretariatet vil fremlægge Budget 2019 til kommentering.

Sekretariatet vil fremlægge Budget 2020, 2021 og 2022 til kommentering.

Sekretariatet indstiller at:

- Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.
- Bestyrelsen forholder sig til og beslutter budget 2019.
- Bestyrelsen forholder sig til budget 2020, 2021 og 2022.

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at nationalparkerne har modtaget nye dessiner fra Naturstyrelsen, på vegne af Finansministeriet, i forhold til afrapportering. Nationalparkerne gjorde på det senest afholdte møde i formandsforum med Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen opmærksom på, at det er vanskeligt at agere med de alt for korte frister. Herudover gjorde Janne Liburd bestyrelsen opmærksom på, at der ved budgetlægning havde været fokus på nationalparkens strategi, som har peget på, at vi skal prioritere færre og større projekter fremadrettet.

Peter Saabye Simonsen gennemgik herefter regnskab og budget punkt for punkt. Først en kort gennemgang af reglerne for budgettet, herunder at udgifter til administration maksimalt må udgøre 2.5 millioner kr. Dernæst, at der er kommet en ny konteringsmåde, hvor der arbejdes med budgetter på 48 måneder. Nationalparkerne skal budgettere med den nye budgetramme på 9,2 millioner kr., uagtet Finansloven ikke er vedtaget. Peter Saabye Simonsen ville principielt hellere budgettere med 7,9 millioner kr., som er det beløb vi modtager nu fra staten. Endelig har sekretariatet brudt kontonumrene om i budgettet, hvilket implementeres endeligt ved årsskiftet, så budgettet fremover er opbygget med de seks indsatsområder og tilhørende målsætninger og projekter med kontonumre. Derved bliver budgettet hurtigere og nemmere at gennemskue.

Peter Saabye Simonsen gennemgik budgetopfølgning 2018.

Indtægter:

På indtægtssiden er der de samme indtægter som hidtil, bortset fra at man ikke har fået endeligt tilsagn i forhold til bidrag til Vadehavets Formidler Forum og Lejrskoleprojektet fra alle fire kommuner. Disse indtægter skrives ind, når vi ved, at pengene kommer.

Administration:

Sekretariatet har optimeret tidsforbruget over de sidste tre år, så 75% af timeforbruget i sekretariatet nu er projektrelateret og tilsvarende er administrationstimer nedbragt til cirka 25% af det samlede timeforbrug i 2018, mod 50% i 2015.

Der er brugt lidt mindre på nationalparkplanen og beretning end forventet, hvorfor der er plads til at udarbejde en pixi-version af nationalparkplanen.

Bo Jessen spurgte hvad de 1,8 millioner kr. i administrative omkostninger dækker? Peter Saabye Simonsen forklarede, at det blandt andet dækker husleje, møder i bestyrelse og råd, administrative opgaver, IT, interne møder, kontorhold og transportomkostninger der ikke kan føres på opgaver.

Indsatsområde 1, Natur og landskab:

Her vil budgettet blive mere præcist, når timerne bliver ført over og bortset fra projektet med ynglefugle på Esbjerg Havn, bliver midlerne brugt. Peter Saabye Simonsen nævnte, at der er mange små projektaktiviteter, hvilket successivt ændres fremover, så der kommer mere tempo på tingene.

HC Fuglsang spurgte om der må hyres konsulenter ind og om konsulenttimer må konteres på projekterne, så der kan komme gang i tingene. Det bekræftede Peter Saabye Simonsen. Sekretariatet har fået en studerende fra Skov- og Landskabsingeniør studiet, som muligvis vil kunne løfte nogle af opgaverne og få tingene lukket.

Indsatsområde 2, Kultur og kulturhistorie:

Sekretariatet havde håbet at få afløb for midlerne til bevaringsværdige bygninger i samarbejde med Syddansk Erhvervsskole, hvilket dog ikke havde været muligt, da uddannelserne var blevet lukket. Midlerne overføres.

Indsatsområde 3, Friluftsliv:

Området dækker blandt andet Vadehavets Vagerlaug, som er en udgift der dækkes af Naturstyrelsen, Kystredningstjenesten, nationalparken og vadehavskommunerne. Der overføres ikke midler til 2019.

Indsatsområde 4, Undervisning, forskning, natur- og kulturformidling:

Der er en difference på projekterne Interreg 5A, NAKUWA og Interreg Vb, Prowad Link, fordi projekterne har været forsinkede. Disse projekter har lønmidler til især Anne Marboe og midler som især understøtter partnerprogrammet. Code of conduct er sat i bero indtil man har bevillingen fra kommunerne.

Marco Brodde spurgte hvad udgifterne til forskning dækker. Peter Saabye Simonsen forklarede, at de dækker udgifter til forskningsdag samt møder i forskningsudvalget.

Indsatsområde 5, Lokalsamfund, Erhverv og Turisme.

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at der var fint afløb for puljen til lokale netværksarrangementer og lokale projekter, hvorimod der ikke er samme afløb for den store pulje. Den lille pulje skæres ned til 75.000 kr. fra

årsskiftet. Den store pulje bortfalder som vedtaget på bestyrelsesmødt i december 2017.

Indsatsområde 6, Trilateralt vadehavssamarbejde og verdensarv:
Peter Saabye Simonsen forklarede, at beløbet til trilateralt vadehavssamarbejde dækker timer til møder, rejseudgifter og timer til deltagelse i arbejdsgrupper og arrangementer.

Til det samlede budget spurgte Marius Nielsen om der i 2018 er et underskud på 156.000 kr. Det bekræftede Peter Saabye Simonsen og at det var budgetteret bevidst samt beløbet dækkes af tidligere års overskud. Nationalparken havde de første år ikke brugt hele budgettet, hvorfor vi har en opsparring. Fremadrettet vil dette dog ændre sig, da nationalparken nu er i drift og forventes at opbruge bevillingen hvert år.

Budget 2019-2022 blev derefter gennemgået:
Nationalparken forventer en årlig bevilling på 9,2 millioner kroner frem til 2022. Det fremtidige budget er delt op i de seks indsatsområder, hvor alle de indtægter og udgifter der er tilsagn om eller aftaler om, er lagt ind i budgettet. De indtægter og midler der ikke er en garanti for, er ikke indregnet.

Janne Liburd påpegede, at bestyrelsen skal være skarp på hvad de vil fremadrettet, da de store projekter tager lang tid at sætte i gang, og fordi der er flere projekter som er budgetteret med nul kroner.

Indsatsområde 1, Natur og Landskab:
Bestyrelsen var enig i, at især det store naturprojekt på Mandø, på op mod 20 millioner kroner, trak i den rigtige retning i forhold til indsats for naturen. Britt Schak Hansen opfordrede i den forbindelse til, at der afsættes timer til at søge fondsmidler, som kan være med til at understøtte indsatsområdet yderligere.

Peter Saabye Simonsen gentog, at sekretariatet forsøger at udfase mindre projekter og derved skaber luft til igangsættelse af større projekter, og derved loyalt implementere nationalparkens strategi.

Marco Brodde var tilfreds med de overskrifter der ikke er udspecificeret på lokaliteter, da det giver råderum i budgettet og giver fagfolk mulighed for at vægte større projekter. Bestyrelsen bør drøfte hvilke områder der har mest brug for hjælp, så der kan laves en indsats for særlige naturtyper. Janne Liburd opfordrede til, at man tænker i større baner som eksempelvis EU-Life projekter. Peter Saabye Simonsen foreslog, at der nedsættes et naturud-

valg, som kan understøtte sekretariatet i arbejdet med naturen og kan bidrage med bred faglighed, som efterlyst af bestyrelsen i dag og ved tidligere lejligheder.

Indsatsområde 2, Kultur og kulturhistorie:

Her understøttes kultur og turisme med blandt andet Interreg Va, NAKUWA, som fylder meget på området. Marco Brodde orienterede om det nye projekt, "Kunst, kultur og kobbersnepper", hvor der er et budget på 7-800.000. Projektet omfatter udstillinger, workshops og meget andet og det forventes, at projektet skydes i gang i efteråret 2019. Der er afsat 100.000 kr. fra Toosbuys Fond og der ligger ansøgninger hos Region Syddanmark og andre fonde.

Indsatsområde 3, Friluftsliv:

Der er især afsat midler til Porte, Info- og Velkomststeder, Ruter og Stierprojektet som rummer friluftsliv- og formidlingsinitiativer på Mandø, Fanø og i Ho i budgetperioden. Der er afholdt møder med Nordea-Fonden, Realdania og AP Møller Fonden. Den lokale opbakning er en forudsætning, ligesom der skal indgås driftsaftaler med kommunerne, som også skal bidrage økonomisk, før der igangsættes noget. Projektet med en række delprojekter får flere faser og strækker sig over de næste 10-12 år. Målet er at få projekterne på Mandø, Fanø og i Ho på plads indenfor de næste 3 år.

Britt Schak Hansen spurgte om midlerne i budgettet dækker medfinansiering til port-projekterne. Peter Saabye Simonsen sagde, at midlerne i budgettet kun er nationalparkens, men når der kommer tilsagn fra fondene, så indarbejdes de i budgettet.

HC Fuglsang foreslog, at man sætter det samlede projektbeløb ind i budgettet, så man kan se hvorfra midlerne kommer og hvem der dækker hvad, så det er klart hvilke beløbsstørrelser der er tale om. Det kan med fordel ligge i et internt projekt-/arbejdsdokument, mente Britt Schak Hansen. Bo Jessen påpegede i den forbindelse, at de budgetter som nationalparkerne har, gerne skal øges i form af fondsmidler. Det har været tanken bag nationalparkerne, og det derfor er godt at høre at nationalparken er godt vej.

Indsatsområde 4, Undervisning, forskning, natur- og kulturformidling:

Herunder er blandt andet temamødet, som er skåret ned fra 2 til 1 årligt møde.

Bestyrelsen skal beslutte om man fortsat skal være med til Naturmødet og Tønderfestival.

Bestyrelsen skal også beslutte om man fortsat ønsker at afholde nationalparkdag.

I forhold til nationalparkmagasinet har vi i 2018 sparet en del penge, da Jens L Hansen har skrevet mange af artiklerne. Her påpegede Marco Brodde, at han savnede inddragelse af Vadehavets Formidler Forums medlemmer, da de sidder med en bred faglig viden. Dette bakkede Preben Friis-Hauge op om, i takt med at kommunerne betaler til VFF-institutionerne. Peter Saabye Simonsen vil tage bestyrelsens kommentarer med på det kommende styregruppemøde i Vadehavets Formidler Forum.

Indsatsområde 5, Lokalsamfund, Erhverv og Turisme:

Der er sat midler af til partnerprogrammet, hvor partnerdagen er den primære udgift.

NAKUWA-, Prowad Link-, ViS- og TeG-projekterne, som går på tværs af flere indsatsområder har et samlet budget på 45 mio. kr., som ikke alle havner i Danmark, men som dog vil øge synligheden af Vadehavet og understøtte partnernes indsats og udvikling.

Indsatsområde 6, Trilateralt vadehavssamarbejde og verdensarv:

Beløbet dækker de eksisterende aktiviteter i arbejdsgrupper mv. hvor der blandt andet arbejdes med verdensarven, Den Internationale Vadehavsskole (IWSS) mv.

Britt Schak Hansen så gerne, at der kom en subtotal for hvert indsatsområde.

Peter Saabye Simonsen sagde, at det vil blive tilføjet. Herudover tages oversigten over opsparing ud af budgettet, da det forvirrer.

Sekretariatet havde indstillet at:

- Bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.
- Bestyrelsen forholder sig til og beslutter budget 2019.

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Bestyrelsen forholdt sig til budget 2019, som besluttes endeligt på mødet i december, da bestyrelsen ikke var beslutningsdygtig ved dagens møde grundet stort frafald.

3. Nationalparkplan – Orienteringspunkt

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at man har modtaget Miljøvurderingen af nationalparkplanen fra Orbicon. Dernæst at planen er sendt til gra-

fiker. Når planen er færdig, vil den blive lagt på hjemmeside sammen med miljøvurderingen, hvorefter der er 4 uger til, populært sagt, at klage over processen – ikke planen.

HC Fuglsang opfordrede til, at der udgives en pixiudgaven af planen, hvilket resten af bestyrelsen bakkede op om.

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at "Hvad har vi", "Hvad vil vi" og aktivitetsplanen udgør den fremadrettede plan. "Hvad har vi" er sendt ud til fagfolk og bliver let opdateret og lagt på nettet i et selvstændigt dokument. "Hvad vil vi", er den del af plan 2019-2024, som har været i høring og bliver også lagt på nettet i en selvstændig version. Aktivitetsplanen bliver et dynamisk, internt arbejdsdokument.

4. Evt. og meddelelser

Referat:

Janne Liburd spurgte bestyrelsen, om de har interesse for at ændre referatstilen, så det fremover bliver et beslutningsreferat. Preben Friis-Hauge bakkede op om dette, da bestyrelsen har valgt at være en konsensusbestyrelse, som ikke træffer afgørelser med mindre de er enige. Dette synspunkt bakkede Bo Jessen op om. Marco Brodde opfordrede i den forbindelse til, at referater fremover også bør afspejle de forskellige vinkler bestyrelsen kan have på en sag. Britt Schak Hansen opfordrede til, at afgørelsen afventer den nye bestyrelse er udpeget. Dette blev positivt modtaget af resten af bestyrelsen.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at der er møde i Wadden Sea Board i november, hvor boardet skal forholde sig til et dokument om Wadden Sea Forums rolle i det nye center.

Janne Liburd orienterede om at der havde været formandsforummøde for nationalparkerne den 2. oktober i Mols. På mødet var det blandt andet drøftet hvor langt den enkelte nationalpark kan gå i forhold til at udtale sig på egne vegne eller på alles vegne. Man enedes om, at er der ikke aftalt noget mellem nationalparkerne forud for interviews, så må de enkelte nationalparker udtale sig på egne vegne, ikke på alles.

HC Fuglsang fortalte, at en af skurkene i en dansk krimi har nationalparkens logo på bilen. Han undrede sig over hvor det kom fra. Peter Saabye Simonsen orienterede om, at nationalparken ikke har haft andel i det "reklamefremstød", men at det er glædeligt med de flotte droneoptagelser fra marsken og området.

Marius Nielsen spurgte om der var nyt vedr. ekskursionen til Husum. Sekretariatet orienterede om, at der bliver afgang fra Skærbæk kl. 8.15 den 4. november og at et program udsendes snarest.